

2020

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Husflid

Husflidskredsen, der holder til i Sporskifte, tilbyder efter en tvangspause atter medlemsaktivitet. (Arkivfoto)

Venner

GFere og SSFere var til venskabstræf, i år også på Knivsbjerg, hvor det tyske mindretals formand Heinrich Jürgensen tog imod. (Foto: Mogens Bach)

Hjælp

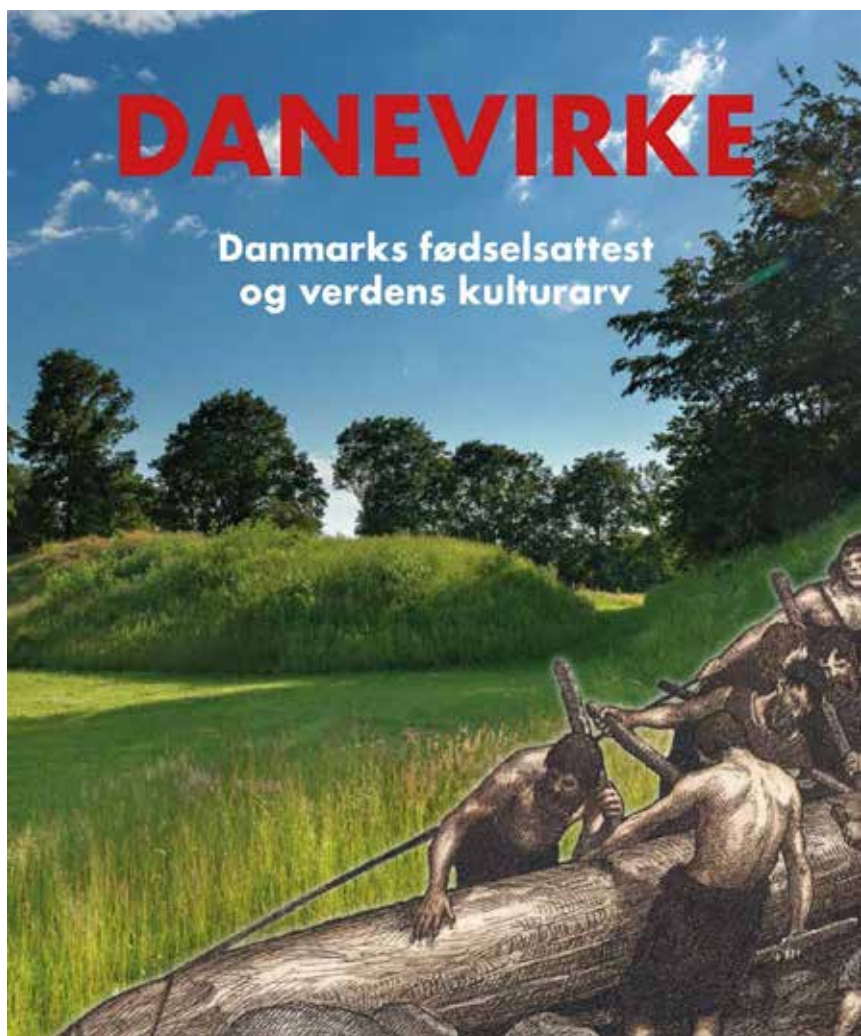
Musikere trues på deres eksistens. En forening i Flensborg – støttet også af SSF – yder førstehjælp ved at indbyde til to koncerter med Meyer og Wind (foto: Laika Records), Lichius og Test.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 4

OM DANEVIRKE

Danevirke-bogens forside.

Ny bog udkommet

Danevirke Museum har netop udgivet en ny bog om det historiske danske voldanlæg i Sydslesvig. Bogen "Danevirke – Danmarks fødselsattest og verdens kulturarv" er den første aktuelle bog om voldanlægget siden 2004.

Bogens forfattere er museets chef Lars Erik Bethge og tidligere museumsleder Nis Hardt. De giver på 100 sider et omfattende, let tilgængeligt indblik i Danevirkes historie, arkæologi og betydning som et af Danmarks største nationale symboler. Tekster og grafikker suppleres af fotografier af voldene og de andre anlæg, som er taget af fotograf Tom Körber fra Kiel. "I de sidste år er opmærksomheden omkring Danevirke vokset, men vi har ikke haft nogen publikation til vores gæster, som giver et samlet overblik og tager højde for de sidste års arkæologiske resultater. I mellem-tiden har vi fundet af, at volden er væsentligt ældre, det dansk-tyske forhold har udviklet sig videre, og Danevirke er blevet UNESCO-verdensarv sammen med Hedeby, så denne bog har været hårdt tiltrængt," siger Lars Erik Bethge.

Den ny bog kan bl.a. købes på Danevirke Museum og i museets onlineshop på www.danevirkemuseum.de. Den udkommer både i en dansk og en tysk udgave. Udgivelsen af "Danevirke – Bauwerk der Superlative

und Erbe der Welt« er umiddelbart forstående og er den første omfattende fremstilling af anlægget på tysk i næsten 100 år.

BAGGRUND

Danevirke er Nordens største fortidsminde. Det historiske fæstningsanlæg består af 30 km volde og mure, som løber tværs over Jyllands smalleste sted. Det ældste Danevirke blev bygget af danerne i 400- og 500-tallet for at markere deres territoriums sydgrænse. Danevirke er blevet udbygget i flere omgange i takt med, at det store kristne Frankerrige rykkede tættere og tættere på i løbet af vikingetiden. Danerkongerne så behov for at befæste sydgrænsen mod invasioner og overfald fra frankere, saksere og venter. I vikingetiden blev voldene også brugt til at beskytte handelsvejene fra Vesterhavet til Hedeby, som dengang var Nordeuropas største handelscenter.

Danevirke har i løbet af århundrederne udviklet sig til et af Danmarks største nationale symboler. Siden juni 2018 er det UNESCO-verdensarv sammen med Hedeby. Det arkæologiske grænsekompleks vidner både om fortidens kulturgrense og den kulturelle udveksling, der fandt sted i Hedeby. I dag tager danske og tyske sammen hånd om denne kulturarv.

FLENSBORGHUS

Ambassadør på besøg

I sidste uge gæstede den nye danske ambassadør i Berlin, Susanne Hyldebrandt det danske mindretal i Sydslesvig, for gennem selvsyn og samtaler at danne sig et første indtryk af mindretallets arbejdet. Hun blev ledsaget af generalkonsul Kim Andersen og gæstede bl.a. Dansk Generalkonsulat, A.P. Møller Skolen og Flensborghus. På Flensborghus tog SSW imod. Her understregede bl.a. Lars Harms og Flemming Meyer partiets rolle som brobygger mellem Tyskland og Danmark og orienterede om den positive udvikling i grænselandet.

SSWerne påpegede på mødet på Flensborghus med Danmarks nye ambassadør Susanne Hyldebrandt, at mindretallet især med henblik på kulturel og økonomisk ligestilling er nået langt, selv om der stadig er udfordringer en del steder. (Foto: SSW)

ERINDRINGER

Diplomat i grænselandet

Tidligere generalkonsul i Flensborg, Henrik Becker-Christensen, har skrevet sine erindringer. De udkommer i bogen med titlen Diplomat i grænselandet, der udgives af Historisk Samfund for Sønderjylland.

Manuskriptet er fordelt på 16 kapitler og er en indholdsrig fortælling om forfatterens virke som dansk generalkonsul i Flensborg gennem 19 år. Læseren følger i bogen hans nære kontakt med det danske mindretal, den politiske udvikling og de bilaterale kontakter til den slesvig-holstenske landsregering. Bestræbelserne på at virke til gavn for det nationale klima og den dansk-tyske mindretals-ordning er et gennemgående tema.

Markering af nationale mindedage og nationale monumenter var noget af det sidste, man fandt sammen om i en dansk-tysk sammenhæng. Det beskrives, hvordan det skete – også med generalkonsulens bistand. Det gjaldt Isteddagen år 2000, den såkaldte Oversømarch år 2004 til minde om slaget ved Sankelmark, Danevirkes vej til at blive en del af Unescos verdensarv og Istedløvens tilbagevenden til Flensborg i 2011. I de samme år blev der rokket ved to hjørneste under den dansk-tyske mindretals-ordning. Det var den økonomiske ligestilling på skoleområdet og undtagelsen for 5%-spærrereglen ved landdagsvalg. Disse begivenheder var forfatteren stærkt involveret i – og de endte godt. I bogen omtales endvidere bl.a. kontakten med friserne og det tyske mindretal, flygtningesituationen i 2015, grænsekontrollen, infrastrukturen i delstaten og Femern-forbindelsen.

Erindringerne afrundes med en omtale af det diplomatiske håndværk, samarbejdspartnere og afgangene i 2017 fra Flensborg, der blev mere usædvanlig, end man er vant til i udenrigstjenesten. Erindringerne er en brik til grænselandets nyeste historie. Det gælder ikke mindst omtalen af det danske mindretal, de dansk-tyske relationer og den bilaterale forbindelse mellem Danmark og delstaten Slesvig-Holsten, hvor problemer med motorvej og bro over Kielerkanalen karakteriseres som en navlestreng for dansk eksport sydpå.

K/C

BOGEN

Bogen er på 420 sider. For medlemmer af Historisk Samfund for Sønderjylland koster den 148 kr. For

ikke-medlemmer og i boghandlen er prisen 248 kr. Bogen leveres fra trykkeriet sidst i oktober 2020. Den kan allerede bestilles via Historisk Samfund for Sønderjyllands hjemmesides Butik, men forsendelse kan først ske i november.

MØD FORFATTEREN

Historisk Samfund for Sønderjylland indbyder til præsentation af fhv. generalkonsul dr. phil. Henrik Becker-Christensens erindringsværk "Diplomat i grænselandet" fredag den 30. oktober, kl. 16 på Jaruplund Højskole. Alle er velkomne. Gældende coronaregler begrænser dog deltagerantallet og tilmelding sker via lac@skoleforeningen.de

Og fredag den 6. november, kl. 16 fortæller fhv. generalkonsul Henrik Becker-Christensen om bogen på Dansk Centralbibliotek, Nørregade/Norderstraße 59, i Flensborg. Alle er velkomne, oplyser Historisk Samfund for Sønderjylland – kreds Sydslesvig. Af plads- og corona hensyn er tilmelding nødvendig og sker via lac@skoleforeningen.de

FORFATTEREN

Henrik Becker-Christensen - født 1950 i Vejle - mag.art. i historie, dr.phil. - 1976-1998 ansat ved Institut for Grænseregionsforskning i Aabenraa - 1992-1998 direktør ved instituttet - 1998-2017 dansk generalkonsul i Flensborg

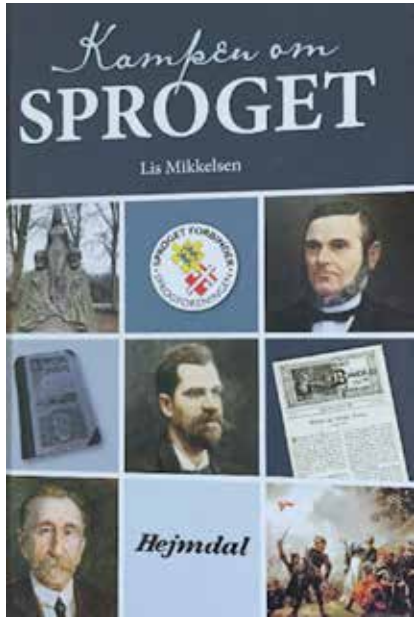

SPROGFORENINGEN UDGIVER

Kampen om sproget

Sprogforeningen har udgivet genforingsbogen Kampen om sproget, skrevet af bestyrelsesmedlem Lis Mikkelsen.

Det var lidt af en bedrift, at det lykkedes at fastholde det danske sprog i Nordslesvig 1864-1920, hvor tysk sprog og kultur var herskende. Trods et massivt pres for at indføre tysk sprog og kultur i løbet af en enkelt generation, lykkedes det at fastholde dansk tale- og skriftsprog. Både fra dansk og fra tysk side vidste man, at kampen stod om børnene. I dag har man næsten glemt de pionerer, der udkæmpede, hvad de fleste anså for at være en umulig kamp. Men takket være forholdsvis få personers indsats for at fastholde børnene som dansktalende, lykkedes det. Disse få - i dag næsten glemte - forkæmpere havde måske i virkeligheden hovedansvaret for, at 75% af sønderjyderne stemte dansk den 10. februar 1920. Bogen fortæller om Sprogforeningens Bogsamlinger, Den Blå Sangbog og de forbudte sange, Børneblad for Nordslesvig, det sønderjyske biblioteksvæsen og sprogkampens pionerer. Bogen koster 150 kr.

FLENSBORG-BIFFEN

Tilmelding påkrævet

Det er nødvendigt med tilmelding, hvis man vil se forestillingen i Flensborg-Biffen tirsdag den 20. oktober. Den tirsdag kl. 19:30 vises den islandske film »En hvid, hvid dag« in- strueret af Hlynur Palmason. Grundet

corona-restriktionerne sker tilmelding til receptionen på Flensborghus (tlf. 0461/144080). Det er endvidere muligt at tilvælge en let portionsanretning, incl. et glas vin til 7 euro.

UGEN DER KOMMER

- 16.** SSF-distrikt **Jaruplund, Veding** og **Sankelmark**: Hyggeeftermiddag med foredrag ved pastor Ronald Risvig om "Evangelium og Humor" i Jaruplund Kirke kl. 15-17
- 18.** **Vanderup** danske menighed: Kirkekaffe og foredrag med pastor Ronald Risvig om "Fra træningsdragt til præstekjole" på skolen kl. 15
- 19.** Aktive Kvinder **Slesvig**: Efterårshyggeaften på Slesvighus kl. 19 - AFLYST
- 20.** Dansk Husflidskreds Sydslesvig: Klubmøde med oprydning på Oksevejens Skole kl. 19-21.30
Borgerforeningen: Hovedgeneralforsamling i Restaurant Borgerforeningen kl. 19
Danmarks-Samfundet Sydslesvig: Generalforsamling på Slesvighus kl. 19
Filmklubben Biffen: Filmaften på Flensborghus kl. 19.30
Lyksborg Kvindeforening: Madlavning med Ingrid Matlok på skolen kl. 15.30
Ældreklubben **Skovlund-Valsbøl**: Høstlotto kl. 15-17
SSF-distrikt **Nybjerg**: Yogakursus kl. 17-18.30 i forsamlingshuset
SSF-distrikt **Bøglund**: Spilleeftermiddag i forsamlingshuset kl. 15-17
- 21.** SSF Flensborg by og DCB: Foredrag med tidligere drabschef i Politiets Rejsehold, Bent Isager-Nielsen, om "Forbrydelsens verden" på **Flensborg** Bibliotek kl. 19
Flensborg SSF-distrikt Nord: Kaffeeftermiddag for klubberne i Tønnsenhuset kl. 15
Skalsbøl Kvindeforening: Møde i forsamlingshuset kl. 19
Slesvig Seniorklub: Mødeeftermiddag i Ansgarsalen kl. 14
- 22.** SSF, SdU, DCB, Sprogforeningen og Dansk Lærerforening i Sydslesvig: "De forbudte sange" med Bodil Jørgensen i Deutsches Haus, **Flensborg** kl. 19
SSF **Gottorp** amt: Filmaften i Slesvighus-Biografen kl. 19.30

GUDSTJENESTER

19. s. e. trin., 18. oktober, Joh. 1, 35-51

Bredsted	11	Tygesen
Egernførde	10	Vogel
FL Ansgar Kirke	10	M. Jørgensen
FL Helligåndskirken	10	H. Jørgensen
FL Sct. Hans	11	Hougesen
FL Sct. Jørgen	9.30	Hougesen
Frederiksstad	16	Heide-Jørgensen
Harreslev	11.30	M. Jørgensen
Husum	14	Heide-Jørgensen
Kappel	10	Mogensen
Lyksborg	10	Schmidt
Læk	9.30	Tygesen
Rendsborg	19	Brask
SL Ansgar	10.30	Olesen generalforsamling
Sønder Brarup	11.30	Mogensen
Tønning	11	T. Jørgensen høstgudstjeneste
Valsbølhus	17	Strelow
Vanderup	15	Risvig

DANSK-TYSK Udstilling

Viggo Böhrnsen-Jensen, Flensborg, bidrager med en fotocollage/ akryl.

I Slesvig og Sønderborg

Den dansk-tyske censurerede udstilling »100 Jahre Grenze - 100 år med grænsen 1920-2020« med værker af 39 kunstnere vises frem til 6. november på Museum für

Outsiderkunst i det såkaldte Præsidentkloster på Byejejen/ Stadtweg 57 i Slesvig (onsdag-fredag 14.30-17.30). Fra 15. november kan den ses i Kulturhuset i Sønderborg.

AKTIVE KVINDER SLESVIG

Aflyser alle møder

Bestyrelsen for DSH Foreningen af Aktive Kvinder i Slesvig by har på grund af corona besluttet at aflyse de sidste arrangementer for i år: 19.10. Efterårs-hyggeaften, 13.11. Grønkålsspising på "Alte

Schlachtere", 7. 12. Adventsfesten. Vi håber at mødes igen med et nyt spændende program til foråret 2021. Pas godt på jer selv.

Karin Becker

SSW NORDFRISLAND

Opstillingsmøde 11.11.

SSW Nordfrisland amt indbyder delegerede og medlemmer til valgkredsmøde til forbundsvalget 2021 onsdag den 11. november, kl. 18.30 på Husumhus i Husum. Tilmelding på ssw-nf@online.de er nødvendig.

5. Valg af valgkredskandidaten til forbundsvalget 2021 i valgkreds 2 – Nordfrisland-Dithmarschen-Nord.
6. Anbefaling af yderligere kandidater til forbundsvalget 2021 fra SSW Nordfrisland amt.

Alle medlemmer, der er registreret i amtet, har tale- og stemmeret. Valget af valgkredskandidaten skal i henhold til valgloven bekræftes på SSWs landsmøde i januar 2021.

Dagsorden:
1. Valg af ordstyrer.
2. Valg af protokolfører.
3. Valg af valgbestyrelsen.
4. Fastsættelse af antal af stemmeberettigede medlemmer.

HUSFLIDSKREDSSEN

Så er der godt nyt

Dansk Husflidskreds Sydslesvig, der holder til i kælderens på Oksevejens Skole, meddeler, at den atter må benytte lokalerne på skolen til dens husflidsaftener med visse forholdsregler: Indgang igennem aulaen med mundbind på. Nede i kælderen må mundbind tages af og afstandsregler overholdes. Der forefindes håndsprit. Der skal føres en deltagerliste. Medlemmerne tager eget krus med til pausen. Toiletet må benyttes. Uafhængigt af coronatiltag må man ikke opholde sig i selve mødelokalet mere på grund af brandbeskyttelse

hvh. manglende flugtveje. Mødet den 20. oktober vil derfor blive brugt til at rydde op og om i forrummet, så nogle borde og stole kan sættes derud. Dette er en anderledes opstart end forventet, skriver bestyrelsen, men den glæder sig til at se medlemmerne. Møde-tirsdage kl. 19.00 - 21.30 i Oksevejens Skole: 20. okt. oprydning. 3. + 24. november. 8. december (ingen julefrokost). 12. januar 2021. Husk at medbringe mundbind.

MINORITY SAFEPAK

Forelægges i dag

I dag, torsdag den 15. oktober forelægges borgerinitiativet Minority Safepack Initiative for Europa-Parlamentet. Initiativets vedtagelse ville have kæmpestor betydning for de europæiske mindretals beskyttelse og anerkendelse, og den ville i høj grad kunne bidrage til at sikre Europas kulturelle mangfoldighed fremover. Men hvor store er chancerne for, at initiativets krav gennemføres? Hvad ville vedtagelsen af initiativets krav betyde i praksis? Og hvem har aller mest brug for EU's støtte i disse anliggender? Det er nogle af de spørgsmål, der blev belyst på et digitalt town-hall-meeting med emnet »Was tut Europa für uns Minderheiten?« med europaparlamentarikeren Rasmus Andresen, Giuanna Beeli, forkvinde for Youth of European Nationalities (YEN), og Stephan Kleinschmidt fra det tyske mindretal i Nordslesvig i forud for dagens begivenhed i tirsdags.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer,
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122

Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

GF/ SSF

Formanden for Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN), Hinrich Jürgensen (4.f.h.) orienterer på toppen af Knivsbjerg. (Fotos: Mogens Bach, Egtved)

Fra det årlige vennemøde

Grænsforeningen Vejle Vestereg har en fin tradition sammen med vore SSF venskabsforeninger i Lyksborg, St. Solt og Hanved. En gang om året arrangerer vi en udflugt, hvor vi både ser og oplever en kulturhistorisk seværdighed og et stykke natur. Vi skiftes til at besøge hinanden. I år havde Vejle Vestereg den 27. september inviteret til en omvisning på Knivsbjerg og en udflugt rundt på Løjtland.

KNIVSBJERG

Knivsbjerg er et flot område med en enorm udsigt fra toppen. Stedet ejes af og er mødested for det tyske mindretal i Sønderjylland, hvor de afholder årlige fester, bla. en stor sportsbegivenhed. Vi var så heldige at have formanden for Bund Deutscher Nordschleswiger, Hinrich Jürgensen, som omviser. Inspirerende fortalte han historien om det tyske mindretal og om situationen i dag. På Knivsbjerg er anlagt et lejrskole-

center, og der kan lejes hytter. Desuden er der festpladsen og mindeparken for faldne soldater fra det tyske mindretal under de to verdenskrige. Et smukt naturområde, der er åbent for alle, med en interessant historie.

LØJTLAND

Om eftermiddagen i solskinsvej kørte vi rundt til Løjtlands seværdigheder og udsigtspunkter under ledelse af Nis Thomsen, der stammer fra Løjtland og stadig er tilknyttet slægtsgården. Ikke mindst beundrede vi de smukke gårde, som skibsreder Jepsen har opkøbt og sat i stand. Eftermiddagskaffen indtog vi i á Bachhus. Indimellem fik vi snakket om, hvordan det går syd og nord for grænsen. En berigende dag, som vi hvert år ser frem til.

Kirsten Rykind-Eriksen, GF Vejle Vestereg

Nis Thomsen fortæller ved Etablissement Knapp.

Udflugten sluttede på Løjt kirkegård ved mindesmærket for de faldne i 1. verdenskrig.

OFFENTLIGT FOREDRAG

Spektakulære tangskove

Under havets overflade danner tang spektakulære undersøiske skove, som er vigtige for livet i havet og klimaet på kloden. Ny forskning viser, at tang også kan bidrage til at løse fremtidens udfordringer inden for sundhed, fødevarer, klima og miljø. Foredraget ved seniorforsker i marinøkologi Annette Bruhn, Institut for Bioscience, Aarhus Universitet, sendes live fra Aarhus Universitet og kan ses på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstrasse 59, tirsdag den 27. oktober kl. 18.55. Fri entré. Tilmelding til biblioteket. Foredraget er en del af Offentlige

foredrag i Naturvidenskab, som arrangeres af Science and Technology, Aarhus Universitet og Carlsbergfondet samt i Sydslesvig af Dansk Centralbibliotek, Dansk Skoleforening, Aktivitetshuset og SSF. Med foredragsserien har man mulighed for at komme tættere på de nyeste opdagelser og erkendelser inden for naturvidenskab. Engagerede forelæsere holder foredrag om alle grene af naturvidenskaben. Niveauet er højt, og man bliver udfordret, men man kan få udbytte af alle foredrag uanset ens faglige forudsætninger.

LL

INFO

Arv og testamente

Hør om arv og testamenter, og hvad man skal være opmærksom på, både når man er født i Sydslesvig, og når man er flyttet til Sydslesvig fra Danmark. Onsdag, 28. oktober kl. 18 giver kancelliet Dr. Beckmann & Hoeck et

overblik, men ikke individuel rådgivning på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59. Arrangementet er på dansk. Fri entré. Tilmelding til biblioteket. Begrænset deltagerantal.

LL

COMINGHOME CONCERTS

Gitarrist Ulf Meyer und Kontrabassist Martin Wind. (Foto: Laika Records)

Wider das Virus

„Seit März 2020 breitet sich der Corona-Virus aus und fordert uns heraus. Auch die freien Musiker*innen sind jetzt schlecht dran. Ohne Auftritte, ohne lebendigen Kontakt zum Publikum und ohne Inspiration im Zusammentreffen mit Musikerkollegen ist weit mehr als ihre existenzielle Basis gefährdet“, schreibt die 1. Vorsitzende des Vereins ComingHome Concerts, Stefanie Oeding: „Deshalb wollen wir Auftrittsmöglichkeiten zu guten Bedingungen bieten, einen Raum für Inspiration und Austausch schaffen und standardisierte Honorare zahlen mit dem Ziel, diese stetig zu erhöhen.“ Der Verein „ComingHome Concerts“ bewirbt diese Initiative in Kooperation mit Medienpartnern - u.a. Sydslesvigsk Forening - in der Hoffnung,

möglichst viele Nachahmer zu finden. „Denn jede Stadt hat genreübergreifend wunderbare musikalische Talente hervorgebracht,“ so Stefanie Oeding.

KONZERTE
Eröffnungskonzert am Mittwoch, 21.10. um 19.30 Uhr/ Zusatzkonzert am Sonntag, 25.10. um 17 Uhr (Robbe & Berking, Harniskai 13): Ulf Meyer / Martin Wind Quartet feat. Heinz Lichius (drums) and Billy Test (piano).

Tickets unter www.reservix.net. Ermäßigte Karten 10.- Euro für Schüler und Studenten nur an der Abendkasse. Die Einnahmen kommen den Musikern zugute.

MIKKELBERG

På Mikkelsberg cricketbane orienterede Lisbeth Bredholt Christensen om stedet og arbejdet. (Fotos Mikkelsberg)

Stor flok konfirmander på besøg

Mikkelsberg havde besøg af en stor flok konfirmander fra Mølholm Kirke i Vejle umiddelbart før coronaen lukkede for lejrskolebesøg i Sydslesvig. Efter madpakkespisning fortalte guiden Anders Scholtz Andersen og Mikkelsberg-lederen Lisbeth Bredholt Christensen om stedet, om skoler i Sydslesvig og om Mikkelsbergs historie. På vejen rundt kunne de unge lede efter Inga Momsens skulpturer fordelt på grunden.

Anders Scholtz Andersen fortalte om skoler og historien.

De unge havde fået til opgave at lede efter flere af Inga Momsens skulpturer på Mikkelsberg-området; og de fandt dem også.